

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/1065/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112217345
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4112217345.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Eriky Madarászovej v právnej veci žalobcu: Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31595545, proti žalovanému: G. O. O., bytom Za humnami XXX, XXX XX S. R., zastúpeného JUDr. Martinom Kanásom, advokátom so sídlom Školská 3, 949 11 Nitra, o náhradu poistného plnenia v sume 526,92 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 25C/82/2014-135 zo dňa 10.09.2015 takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 459,92 eura s 9% úrokom z omeškania od 31.03.2010 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorého zároveň zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov konania k rukám jeho zástupcu v sume 310,94 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozsudku súd konštatoval, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 526,92 eura s príslušenstvom z titulu nároku na náhradu poistného plnenia vyplateného ako škodu z dopravnej nehody, ktorú žalovaný nenahlásil v zákonom termíne. Žalovaný totiž prevádzkou motorového vozidla spôsobil tretej osobe škodu, ktorú žalobca uhradil, pričom súd žalovaného prvým rozsudkom zaviazal na zaplatenie sumy 67 eur s príslušenstvom a vo zvyšku žalobu zamietol; odvolací súd v zamietajúcej časti tento rozsudok zrušil. Súd prvej inštancie následne pri rozhodovaní vychádzal zo zisteného skutkového stavu, podľa ktorého strany uzatvorili poistnú zmluvu s účinnosťou odo dňa 19.06.2008. Dňa 04.10.2009 prišlo k dopravnej nehode motocyklov, zavinenej žalovaným, ktorý to mal nahlásiť žalobcovi do 19.10.2009. V skutočnosti ju však nahlásil písomne až dňa 19.11.2009. Poisťovni nehodu nahlásil aj poškodený, ktorý si uplatnil škodu dňa 29.10.2009. Prípisom zo dňa 21.01.2010 žalobca poškodenému oznámil, že mu škodu nenahradí, pretože zistil, že uvedený priebeh nehody nezodpovedá poškodeniu jednotlivých motocyklov. Následne dňa 26.02.2010 však žalobca vyplatil poškodenému sumu 526,92 eura z titulu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla žalovaného a potom si od neho prípisom zo dňa 12.03.2010 uplatnil náhradu poistného plnenia v plnom rozsahu z dôvodu nenahlásenia dopravnej nehody v zákonnej 15-dňovej lehote. Poškodený sa totiž sťažoval na nečinnosť žalobcu pri riešení poistnej udalosti podaním zo dňa 02.02.2010 a žalobca si dopravnú nehodu dal prešetriť sám žiadosťou zo dňa 23.11.2009; výsledok šetrenia mu bol doručený dňa 05.01.2010 s tým, že nebolo zistené, že by sa udalosť stala inak, ako uvádzal škodca a poškodený. Regres si žalobca voči žalovanému uplatnil v plnom rozsahu z dôvodu, že žalovaného musel vyzvať na ohlásenie nehody a že musel poveriť externú detektívnu spoločnosť prešetrením vzniku škody, na základe čoho došlo k predĺženiu doby likvidácie. Žalovaný namietal, že neskorším nahlásením nehody k sťaženiu likvidácie neprišlo. Súd zistil, že podľa metodiky žalobcu pre postup pri uplatňovaní regresov pri omeškani s

nahlásením nehody do 10 dní od uplynutia zákonnej lehoty (ochranná lehota) sa regres neuplatňuje; ak je nehoda ohlásená po uvedenej lehote a neskoré nahlásenie, alebo nenahlásenie nemá vplyv na spomalenie, resp. znemožnenie plnenia a priebeh likvidácie, postih je vo výške 5 % z vyplateného poistného plnenia, minimálne 67 eur. Podľa tejto metodiky ak neskorým nahlásením došlo preukázateľne k sťaženiu likvidácie poistnej udalosti, alebo k zvýšeniu poistného plnenia, sa 5 % poistného plnenia uplatňuje za každých začatých 10 dní od uplynutia ochrannej lehoty; v danom prípade 79,04 eura (21 dní omeškania od ochrannej lehoty - 15 % z poistného plnenia). Po prvom rozhodnutí súdu ostala predmetom sporu suma 459,92 eura.

2. Zamietnutie žaloby súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 1 ods. 1,2, § 11 ods. 6, 7, § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V ďalšom texte odôvodnia rozsudku súd uviedol, že žalovaný ohlásil nehodu o 31 dní neskôr; žalobca mal na vybavenie poistnej udalosti a informovanie poškodeného lehotu do 29.01.2010, keď poškodený nahlásil udalosť a uplatnil škodu dňa 29.10.2009, a žalobcovi nič nebránilo nehodu od tohto dátumu prešetrovať. Výzva žalobcu žalovanému, aby písomne nahlásil poistnú udalosť, je to najmenej, čo môže pre zákazníka poskytovateľ služby spraviť. Prešetrenie neprinieslo žiadne zistenia o protiprávnom konaní žalovaného, ktorý nijako nebránil či nezdržoval likvidáciu poistnej udalosti a žalobca ju uzavrel v zákonnej trojmesačnej lehote. Poisťovateľ má v prípade včasného nenahlásenia poistnej udalosti nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti od poistníka. Zákon neurčuje konkrétnu výšku náhrady, čo môže byť v rozsahu 1 centu až celého plnenia; rozsah náhrady určuje poisťovateľ a je logické, že si stanoví interný predpis, ako určiť výšku náhrady. To neznamená, že je nutné podľa neho postupovať; ide o návod, ako postupovať. V prípade pochybností je potom postup určenia náhrady odôvodniteľný pri zohľadnení osobitosti toho ktorého prípadu. Metodický pokyn žalobcu nie je takej právnej záväznosti ako zákon. Pokyn možno chápať ako vnútorný záväzok žalobcu o spravodlivom postupe pri určení výšky náhrady. Súd ho chápe ako čestné prehlásenie, ktoré je jednostranným úkonom týkajúcim sa inej osoby či veci. Z vykonaného dokazovania súd urobil záver o tom, že nebol dôvod, aby žalobca nepostupoval podľa svojho interného predpisu. Čo sa týka výšky náhrady, ak medzi stranami nedôjde k zhode, je právo, aby výšku preskúmal súd, ktorý má zákonné oprávnenie vyjadriť sa k primeranosti výšky náhrady. Súd znížil uplatnenú výšku náhrady s poukazom na okolnosti prípadu, za ktoré považoval to, že nehodu nahlásil samotný poškodený a škodu si uplatnil, pričom oneskorenie nemalo vplyv na priebeh likvidácie, odškodnenie nárokov a výšku plnenia. Žalovaný sa omeškal len o 31 dní, čo podľa súdu nemožno považovať za neprimeranú dobu. Žalobca nerešpektoval ním samým určený postup pre takýto prípad, čo je podľa názoru súdu prvej inštancie v rozpore s dobrými mravmi a princípmi spravodlivosti. V podstate je to trest vo forme peňažnej pokuty adekvátnej porušeniu poistných podmienok, resp. zákona. Žalobca neunesol dôkazné bremeno v tom, prečo by sa podľa jeho pokynu v tejto veci postupovať nemalo. Metodický pokyn je dôkaz, ktorý žalobca nemohol použiť v konaní sp. zn. 10C/219/2013, preto sú tieto rozhodnutia pri rovnakom skutkovom stave rozdielne.

3. Výrok o trovách konania súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 142 ods. 1,2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, účinného do 30.06.2016 (ďalej len „OSP“). Trovy priznané žalovanému pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za odpor a z trov právneho zastupovania v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, spolu v sume 287,35 eura. Žalobca bol úspešný v rozsahu 12,72 % (67 eur) a žalovaný v rozsahu 87,28 % (459,92 eura). Rozdiel v prospech žalovaného tak predstavoval 74,56 %, t. j. v sume 214,25 eura.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalovaného zaviazat' na zaplatenie sumy 526,92 eura s 9% úrokom z omeškania od 31.03.2010 do zaplatenia a trovami konania. Odvolanie oprel o ustanovenie § 205 ods. 2 písm. c), f) OSP s tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V priebehu konania jednoznačne objasnil svoj postup pri likvidácii poistnej udalosti, keď pristúpil k uplatneniu regresu odchylné od metodiky z dôvodu, že neskorým hlásením škodovej udalosti došlo k sťaženiu likvidácie: a) žalobca musel vyzývať poisteného na nahlásenie škodovej udalosti aj napriek tomu, že túto povinnosť má poistený podľa § 10 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. ako aj podľa č. VII ods. 1 písm. c) Všeobecných poistných podmienok, a b) po doručení písomného hlásenia škodovej udalosti poisteným žalobca 23.11.2009 poveril externú detektívnu spoločnosť na preverenie okolností

vzniku škody, zabezpečenie fotodokumentácie, vypočutie účastníkov a prípadných svedkov nehody, a to z dôvodu, že rozsah poškodení uvádzaných poškodeným bol väčší, než rozsah poškodení uvedených v policajnej správe. V tom čase však žalovaný už mal svoj motocykel svojpomocne opravený a sám nevidel dôvod na vyhotovenie fotodokumentácie. To spôsobilo, že žalobca nemohol objektívne posúdiť, či rozsah poškodení na motocykli poškodeného súvisí v plnom rozsahu so škodovou udalosťou zo dňa 04.09.2009. Nakoniec pristúpil k úhrade škody v plnom rozsahu. Žalovaný porušením svojej zákonnej povinnosti spôsobil, že došlo k predĺženiu doby likvidácie a pre odstup času aj k nemožnosti objektivizovať rozsah škody. Vydanie interného predpisu na určovanie výšky náhrady neznamená, že je bezpodmienečne nutné podľa neho postupovať; je to návod, ako postupovať pri zohľadnení osobitosti toho - ktorého prípadu. Je vecou poisťovateľa, ako stanoviť výšku náhrady, a pri tom nie je viazaný týmto interným predpisom. Žalobca napokon poukázal aj na to, že poukazovanie na výsledky iného konania (sp. zn. 25C/193/2014) je nedôvodné a pre tento prípad irelevantné.

5. Žalovaný žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť s tým, že odvolanie je nedôvodné. Žalobca mal podľa neho určené, ako stanoviť výšku náhrady, čo nerešpektoval. Jeho postup možno považovať za postup v rozpore s dobrými mravmi a princípmi spravodlivosti.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 1. júla 2016, ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec na odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1) a po prejednaní veci rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil. Neboli totiž dané podmienky ani na jeho potvrdenie a ani na jeho zrušenie.

7. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie síce skutkový stav zistil správne, ale rozhodol vecne nesprávne, a to za situácie nedodržania zásady kontradiktórnosti konania. Dôkaz, o ktorý oprel zamietnutie žaloby, t. j. interný predpis žalobcu, nevykonal v súlade s ustanovením § 120 ods. 1 OSP, podľa ktorého: „Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Z obsahu spisu vyplýva, že interný predpis žalobcu nikto zo strán za dôkaz neoznačil a ako taký ho ani nenavrhol vykonať. Žalobca sa o ňom v priebehu konania zmienil, súd ho následne vyzval na jeho predloženie a na pojednávaní sa s ním oboznámil (§ 129 OSP). Súd teda dôkaz interným predpisom vykonal bez návrhu niektorej strany, avšak výnimočnosť vykonania tohto dôkazu nad rámec procesného návrhu žalobcu či žalovaného pri rešpektovaní zásady rovnosti účastníkov konania vo svojom rozsudku nijako nezdôvodnil. Samotný interný predpis vyhodnotil podľa názoru odvolacieho súdu nesprávne.

8. Z výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré odvolací súd čiastočne zopakoval, vyplýva ten skutkový stav, ktorý opísal súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku. Predmetom konania je teda žaloba žalobcu na náhradu poistného plnenia v zmysle § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon“), podľa ktorého poisťovateľ má proti poisťníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10 ods. 4, podľa ktorého poistený je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi vznik škodovej udalosti do 15 dní, ak vznikla na území Slovenskej republiky, alebo do 30 dní po jej vzniku, ak vznikla mimo územia Slovenskej republiky. Ide o jasnú zákonnú povinnosť, ktorá bola premietnutá aj do textu všeobecných poistných podmienok ako súčasť poistnej zmluvy. Žalovaný ako poistený z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zákonnú lehotu 15 dní na písomné oznámenie o vzniku škodovej udalosti nedodrжал a sám vypovedal, že žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa mu v splnení uvedenej oznamovacej povinnosti nebránili. Pri jazde svojím motorovým vozidlom zavinił vznik škodovej udalosti dňa 04.10.2009 na ceste pri Ostrej Lúke smerom k ceste I/50, keď narazil do motocykla vodiča Z. G., bytom S. X/XXX, D., a spôsobil mu škodu na zdraví a aj škodu vecnú. Žalobca mu na základe toho v súlade s uvedeným zákonom z titulu povinného zmluvného poistenia po prešetrení uhradil vecnú škodu (oblečenie) v sume 526,92 eura, ktorú si v tomto konaní voči žalovanému uplatnil. V konaní sp. zn. 10C/219/2013 si uplatnil škodu na vozidle a rozsudkom č. k. 10C/219/2013-88 zo dňa 07.04.2014, právoplatným dňa 13.06.2014, súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2.282,62 eura s 9% úrokom z omeškania ročne od 31.03.2010 do zaplatenia a trov konania vo výške

136,50 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Týmto rozsudkom súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaný odvolanie nepodal.

9. Súd prvej inštancie prvýkrát rozhodol rozsudkom č. k. 25C/82/2014-103 zo dňa 16.10.2014 tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 67 eur s 9% úrokom z omeškania ročne od 31.03.2010 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol; zároveň zaviazal žalobcu na náhradu trov konania žalovaného v sumu 214,25 eura k rukám jeho zástupcu v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok vo výroku o povinnosti zaplatenia sumy 67 eur s príslušenstvom nadobudol právoplatnosť, pričom žalobca podal odvolanie proti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a súvisiacemu výroku o trovách konania. Odvolací súd uznesením č. k. 7Co/45/2015-21 zo dňa 29.05.2015 tento rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia rozsudku nevyplývalo najmä to, ako sa súd vysporiadal so zákonným právom žalobcu uvedeným v ustanovení § 12 ods. 1 písm. g) zákona, podľa ktorého má nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti v prípade nesplnenia povinnosti písomného oznámenia vzniku škodovej udalosti do 15 dní bez toho, aby mu v tom bránili dôvody hodné osobitného zreteľa, a prečo dal internému materiálu žalobcu prednosť pred zákonom. Ak bol totiž súd prvej inštancie toho názoru, že žalobcovi uplatnené právo v celom rozsahu nepatrí, a to na základe jeho vnútorného predpisu, potom sa mal zaoberať aj právnou povahou interného predpisu žalobcu a jeho právnou záväznosťou pre rozhodnutie o žalobe žalobcu. V dôsledku absencie presvedčivého odôvodnenia odvolací súd posúdil daný rozsudok ako rozsudok neobsahujúci podstatnú náležitosť, čo v konečnom dôsledku znamenalo odňatie možnosti účastníka konať pred súdom. V ďalšom konaní sa súd mal opätovne zaoberať opodstatnenosťou žaloby s povinnosťou svoje rozhodnutie riadne zdôvodniť tak, aby spĺňalo všetky zákonné náležitosti nielen pre účastníkov konania, ale aj pre prípadné ďalšie odvolacie konanie. Súd prvej inštancie svojím v poradí druhým rozsudkom rozhodol rovnako, ako svojím prvým rozsudkom v podstate s tým záverom, že aplikácia interného predpisu, tzv. Metodiky pre postup pri uplatňovaní regresov voči poistenému, resp. poistníkovi pri likvidácii škôd z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, zo dňa 01.03.2009, má v podstate prednosť pred zákonom, aj keď nie je takej právnej záväznosti ako zákon; ide o čestné prehlásenie, ktoré je jednostranným úkonom týkajúcim sa inej osoby či veci, a že postup žalobcu nad rámec jeho interného predpisu je v rozpore s dobrými mravmi a princípmi spravodlivosti. Poukázal pritom na to, že priamo poškodený mu dopravnú nehodu nahlásil, a oneskorenie žalovaného o 31 dní nemalo vplyv na priebeh likvidácie, odškodnenie nárokov a výšku plnenia. Žalobca s takýmto hodnotením nesúhlasil a trval na tom, že oneskorené nahlásenie poistnej udalosti malo vplyv na priebeh likvidácie a že je len na ňom, či interný predpis v danom prípade použije alebo nepoužije.

10. Odvolací súd sa s uvedeným hodnotením veci súdom prvej inštancie nestotožnil. Metodiku žalobcu nemožno považovať za všeobecne záväzný predpis, ktorý bol vypracovaný pre tie prípady, kedy likvidátori žalobcu môžu podľa počtu dní oneskorenia s nahlásením poistnej udalosti znížiť výšku požadovaného regresu. Vždy je však na poistovni, aby zvažila, či si bude uplatňovať plnú výšku poistného plnenia alebo len jeho časť. Zákon nedáva súdu kompetenciu, aby s ohľadom na okolnosti prípadu uplatnenú poistnú náhradu z dôvodu porušenia zákona znížil. Zákon totiž poistenému ukladá povinnosť, aby po vzniku poistnej udalosti túto poistiteľovi do 15 dní písomne oznámil, pričom mu má poskytnúť informácie potrebné na zistenie rozsahu následkov poistnej udalosti. Zákon určuje aj ďalšie povinnosti poisteného po vzniku škodovej udalosti, lebo počítá s možnosťou priameho nároku poškodeného voči poistiteľovi, a upravuje nárok poistiteľa požadovať od poisteného náhradu škody v prípade, ak škodu spôsobil za okolností uvedených v § 12 zákona a toto ustanovenie plní preventívnu funkciu s tým, že na poisteného má pôsobiť tak, aby dodržiaval povinnosti, ktoré mu vyplývajú aj z iných právnych predpisov (pravidlá premávky na pozemných komunikáciách). V tomto prípade žalobca a žalovaný uzavreli dňa 19.06.2008 poistnú zmluvu, ktorej predmetom bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovaného EVČ D a ktorá platila aj v čase vzniku poistnej udalosti. Žalovaný na odvolacom pojednávaní urobil nesporným to, že ako poistený si bez dôvodov hodných osobitného zreteľa nesplnil svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 10 ods. 1 písm. a) zákona, t. j. písomne do 15 dní od vzniku škodovej udalosti oznámiť poistovni vznik tejto škodovej udalosti.

11. Pre správne rozhodnutie o žalobe žalobcu boli podstatné dve okolnosti - preukázanie toho, že žalovaný počas trvania poistenia žalobcovi do 15 dní odo dňa dopravnej nehody, ktorú spôsobil, písomne neoznámil poistnú udalosť, a že sa tak stalo bez toho, aby mu v tom bránili dôvody hodné osobitného

zreteľa. V prípade, že tieto podmienky boli splnené, bolo na žalobcovi, či si bude voči žalovanému uplatňovať celú výšku vyplateného poistného plnenia, alebo len jeho časť. V tomto prípade sa žalobca rozhodol vymáhať celú náhradu poistného plnenia a toto jeho právo mu dáva priamo zákon v ustanovení 12 ods. 1 písm. g).

12. V zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Občiansky zákonník, ani iný predpis nedefinuje pojem dobrých mravov. Teória a súdna prax však zhodne považujú dobré mravy za všeobecne uznávané pravidlá morálky, ktoré predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok spoločnosti a zákonodarca ich považuje za také významné, že ich pomocou odkazu v právnej norme včleňuje do občianskeho práva. Dobré mravy možno pomenovať ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Postup súdu podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka má miesto len vo výnimočných situáciách, kedy k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, než je dosiahnutie hospodárskych cieľov či uspokojenie iných potrieb, kedy hlavná alebo aspoň prevažujúca motivácia je úmysel poškodiť či znevýhodniť povinnú osobu (tzv. šikanózný výkon práva), prípadne kedy je zrejmé, že výkon práva vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa vo vzťahu medzi účastníkmi alebo na postavení niektorého z nich navonok. Použitie inštitútu dobrých mravov však nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprímerane oslabovať subjektívne práva účastníkov vyplývajúce z právnych noriem. Zmyslom tohto ustanovenia je teda zamedziť výkonu práva, ktorý síce zodpovedá zákonu, avšak odporuje dobrým mravom.

13. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd pri jasnej zákonnej konštrukcii uvedenej v ustanovení § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. a pri splnení zákonných podmienok pre uplatnenie náhrady vyplateného poistného plnenia žalobcom dospel k záveru, že nie je dôvod súhlasiť s tým záverom, aký prezentoval súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku. Interný metodický materiál žalobcu určený pre postup likvidátorov poistných udalostí totiž nemožno pred zákonom ako všeobecne záväzným právnym predpisom uprednostniť za predpokladu, že sa žalobca rozhodol neuplatniť si voči žalovanému len časť poistného plnenia, ale jeho plnú výšku. Z okolností daného prípadu, vyplývajúcich z obsahu spisu, možno uzavrieť, že zo strany žalobcu uplatňujúceho si náhradu poistného plnenia v plnej výške nešlo o postup v rozpore s dobrými mravmi a o šikanózný výkon práva. Odvolací súd preto nepovažoval za relevantné aplikovať ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z toho dôvodu rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol, na podklade ustanovenia § 10 ods. 1 písm. a), § 10 ods. 4 a § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 vl. nar. č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, prvoinštančný rozsudok zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi zostávajúcu sumu 459,92 eura s 9% úrokom z omeškania od 31.03.2010 do zaplataenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; žalovaný sa do omeškania s plnením peňažného dlhu dostal dňom 31.03.2010, kedy uplynula lehota stanovená žalobcom podľa písomnej výzvy na zaplataenie (§ 563 Občianskeho zákonníka).

14. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému patrí v celom rozsahu náhrada trov vynaložených v tomto štádiu konania. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1,2, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP priznal žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Podľa § 252 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).